

Економічна безпека суб'єктів господарської діяльності

УДК 338.2:336

Акімова Людмила Миколаївна

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри фінансів і природокористування

Національний університет водного господарства та

природокористування

Акімова Людмила Николаевна

кандидат экономических наук, доцент,

доцент кафедры финансов и природопользования

Национальный университет водного хозяйства и природопользования

Akimova Lyudmyla

PhD of Economic Science, Assistant Professor,

Assistant Professor of the Department of Finance

and Environmental Sciences

National University of Water and Environmental Engineering

ORCID: 0000-0002-2747-2775

Лисачок Алла Василівна

студентка

Національного університету водного господарства та

природокористування

Лисачок Алла Васильевна

студентка

Национального университета водного хозяйства и природопользования

Lysachok Alla

Student of the

National University of Water and Environmental Engineering

ORCID: 0000-0002-5716-487X

**СУТНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ У
ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ
СУЩНОСТЬ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
ФИНАНСОВЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ В ОБЕСПЕЧЕНИИ
НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА
THE ESSENCE OF ECONOMIC SECURITY OF FINANCIAL
INSTITUTIONS IN ENSURING NATIONAL SECURITY OF THE
STATE**

Анотація. У статті надано дефініцію категорії “фінансова установа”. Виявлено, що фінансові установи є активними учасниками ринків фінансових послуг. Проаналізовано, що економічна безпека фінансових установ, а саме не у забезпеченні її як важливої економічної категорії, яка в свою чергу впливає на національну безпеку країни може призвести до негативних економічних, соціальних та інших видів наслідків, які в свою чергу започаткують деструктивні зміни в економічній безпеці країни. Визначено, які установи належать до фінансових установ, що функціонують в Україні, зокрема: банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди, інвестиційні компанії. Встановлено, що коли фінансова установа перебуває в стані економічної безпеки, тобто вона є захищена від негативних ендогенних та екзогенних чинників, то це в свою чергу призводить до сталого та ефективного розвитку країни загалом. Виявлено та охарактеризовано основні складові національної безпеки держави, такі як: державна безпека, політична безпека, військова безпека, екологічна безпека, інформаційна безпека, інтелектуальна безпека, економічна безпека, соціальна безпека. Проаналізовано основні фактори, які негативно впливають на фінансову безпеку, зокрема:

нерозвиненість фондового ринку, корупція, слабкість банківської системи, взаємозалежність фінансових ринків, втрата довіри населення до фінансових інститутів, низький рівень життя та доходів громадян. Розглянуто основні наслідки, які можуть бути при неналежному рівні економічної безпеки фінансових установ до основних з них належать: банкрутство банків, банкрутство кредитних спілок, шахрайство в ломбардах, недоступність лізингових послуг, низький рівень фінансової грамотності. Встановлено, що ефективна робота даних установ дозволяє покращити імідж країни, зокрема інвестиційний, що в свою чергу може призвести до покращення важливих напрямків суспільного життя.

Ключові слова: фінансова установа, політична безпека, екологічна безпека, інформаційна безпека, економічна безпека, національна безпека.

Анотація. В статті дана дефініція категорії "финансовое учреждение". Выявлено, что финансовые учреждения являются активными участниками рынков финансовых услуг. Проанализировано, что экономическая безопасность финансовых учреждений, а именно не в обеспечении ее как важной экономической категории, которая в свою очередь влияет на национальную безопасность страны может привести к негативным экономическим, социальным и другим видам последствий, которые в свою очередь начнут деструктивные изменения в экономической безопасности страны. Определено, какие учреждения относятся к финансовым учреждениям, которые функционируют в Украине, в частности: банки, кредитные союзы, ломбарды, лизинговые компании, доверительные общества, страховые компании, учреждения накопительного пенсионного обеспечения, инвестиционные фонды, инвестиционные компании. Установлено, что когда финансовое учреждение находится в состоянии экономической безопасности, то есть она защищена от негативных эндогенных и экзогенных факторов, то это

в свою очередь приводит к устойчивому и эффективному развитию страны в целом. Выявлены и охарактеризованы основные составляющие национальной безопасности государства, такие как: государственная безопасность, политическая безопасность, военная безопасность, экологическая безопасность, информационная безопасность, интеллектуальная безопасность, экономическая безопасность, социальная безопасность. Проанализированы основные факторы, которые негативно влияют на финансовую безопасность, в частности: неразвитость фондового рынка, коррупция, слабость банковской системы, взаимозависимость финансовых рынков, потеря доверия населения к финансовым институтам, низкий уровень жизни и доходов граждан. Рассмотрены основные последствия, которые могут быть при ненадлежащем уровне экономической безопасности финансовых учреждений к основным из них относятся: банкротство банков, банкротство кредитных союзов, мошенничество в ломбардах, недоступность лизинговых услуг, низкий уровень финансовой грамотности. Установлено, что эффективная работа данных учреждений позволяет улучшить имидж страны, в частности инвестиционный, что в свою очередь может привести к улучшению важных направлений общественной жизни.

Ключевые слова: финансовое учреждение, политическая безопасность, экологическая безопасность, информационная безопасность, экономическая безопасность, национальная безопасность.

Summary. The article defines the category of "financial institution". It was revealed that financial institutions are active participants of financial services markets. It is analyzed that the economic security of financial institutions, namely not in providing it as an important economic category, which in turn affects the country's national security can lead to negative

economic, social and other types of consequences, which in turn will begin destructive changes in economic security countries . It is determined which institutions belong to financial institutions that operate in Ukraine, in particular: banks, credit unions, pawnshops, leasing companies, trust companies, insurance companies, accumulative pension institutions, investment funds, investment companies. It is established that when a financial institution is in a state of economic security, that is, it is protected from negative endogenous and exogenous factors, this in turn leads to a stable and effective development of the country as a whole. The main components of national security of the state are identified and characterized, such as: state security, political security, military security, environmental security, information security, intellectual security, economic security, social security. The main factors that negatively affect financial security, in particular: the underdevelopment of the stock market, corruption, the weakness of the banking system, the interdependence of financial markets, the loss of public confidence in financial institutions, the low standard of living and incomes of citizens are analyzed. The main consequences that can be considered for an improper level of economic security of financial institutions are the following: bankruptcy of banks, bankruptcy of credit unions, fraud in pawnshops, unavailability of leasing services, and low level of financial literacy. It is established that effective work of these institutions allows improving the image of the country, in particular investment, which in turn can lead to the improvement of important areas of public life.

Key words: *financial institution, political security, environmental security, information security, economic security, national security.*

Постановка проблеми в загальному вигляді. В сучасних умовах господарювання та розвитку будь-якої країни світу фінансовий сектор відіграє важливу роль у формуванні позитивного економічного та інвестиційного клімату. Саме завдяки його ефективному функціонуванню

та розвитку забезпечується економічна безпека країни. Важливою проблемою, яка перешкоджає ефективному розвитку країни є слабкість фінансового ринку в Україні. Зокрема, економічна безпека фінансових установ, а саме не у забезпеченні її як важливої економічної категорії, яка в свою чергу впливає на національну безпеку країни може призвести до негативних економічних, соціальних та інших видів наслідків, які в свою чергу започаткують деструктивні зміни в економічній безпеці країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження в сфері визначенні сутності економічної безпеки фінансових установ у забезпеченні національної безпеки держави, знайшли своє відображення у працях таких дослідників як: Л.М. Акімова [1], Н.О. Долгошея [3], Н.В. Зачосова [8], І.Ф. Корж [9], О.І. Косілова [10], Г.Ф. Костенко [11], В.А. Ліпкан [12], О.С. Марченко [13], С.В. Міщенко [14], С.В. Науменкова [14], Г.Г. Старостенко [15], С.В. Онишко [15], Т.В. Поснова [15].

Однак їх інтереси перебувають у сфері теоретично-методологічного окреслення економічної безпеки країни, що в свою чергу зумовило актуальність дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою статті є визначення сутності економічної безпеки фінансових установ у забезпеченні національної безпеки держави.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогодні фундаментальним аспектом сталого розвитку ринкової економіки в розвинутих країнах світу є саме сектор бізнесу. Зважаючи на те, що в Україні спостерігаються негативні як макро так і мікро зрушення в процесі побудови та становленні економічної безпеки країни, саме з фінансової точки зору, то варто в процесі забезпечення фінансової безпеки країни врахувати головні інтереси усіх суб'єктів господарювання, безперебійна діяльність яких становить основну процвітання країни. Одними з головних таких суб'єктів є фінансові установи, які в свою чергу є активними

учасниками ринків фінансових послуг. Зважаючи на важливість даної тематики ми вважаємо, що необхідно надати дефініції поняттю “фінансова установа”.

Згідно з Законом України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12.07.2001 № 2664-III “фінансова установа – юридична особа, яка відповідно до закону надає одну чи декілька фінансових послуг, а також інші послуги (операції), пов’язані з наданням фінансових послуг, у випадках, прямо визначених законом, та внесена до відповідного реєстру в установленому законом порядку” [7].

В свою чергу варто визначити, які установи належать до фінансових установ, які функціонують в Україні (рис. 1).

Рис. 1. Фінансові установи, які функціонують в Україні

Джерело: складено автором на основі [7]

З рис. 1 ми бачимо, що до фінансових установ, які функціонують в Україні належать:

- Банки – юридична особа, яка на підставі банківської ліцензії має виключне право надавати банківські послуги, відомості про яку внесені до Державного реєстру банків [5].

- Кредитні спілки – це неприбуткова організація, заснована фізичними особами, професійними спілками, їх об'єднаннями на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки [6].

- Ломбарди – це небанківські кредитно-фінансові установи, виключним видом діяльності яких є надання на власний ризик фінансових кредитів фізичним особам за рахунок власних або залучених коштів, під заставу майна на визначений термін і під відсоток, зберігання речей та надання супутніх послуг, пов'язаних з діяльністю ломбарду [14]

- Лізингові компанії – це суб'єкт підприємницької діяльності, власники певних обсягів і видів майна, котрі здійснюють операції з передання у строкову оренду власного чи придбаного майна – машин, устаткування, транспортних засобів, споруд виробничого призначення на умовах певного терміну, зворотності та платності [4].

- Довірчі товариства – товариство з додатковою відповідальністю, яке здійснює представницьку діяльність відповідно до договору, укладеного з довірцями майна щодо реалізації їх прав власників [2].

- Страхові компанії – це юридична оформлена одиниця підприємницької діяльності, яка бере на себе зобов'язання страховика і має на це відповідну ліцензію [3]

- Установи накопичувального пенсійного забезпечення – це установи, які відносяться до третього рівня пенсійної системи.

- Інвестиційні фонди – це фонд, який здійснює випуск інвестиційних сертифікатів без взяття зобов’язань про їх викуп [16].

- Інвестиційними компаніями визнається торговець цінними паперами, який, окрім провадження інших видів діяльності, може залучати кошти для здійснення спільного інвестування шляхом емісії цінних паперів та їх розміщення [16].

Коли фінансова установа перебуває в стані економічної безпеки, тобто вона є захищена від негативних ендогенних та екзогенних чинників, то це в свою чергу призводить до сталого та ефективного розвитку країни загалом. Головною метою, яку можна простежити в державних програмах, що спрямовані на економічну безпеку країни, тобто ті, які приймаються та функціонують сьогодні в Україні є досягнення та підтримка високого рівня розвитку та життя населення, для того, щоб досягти даної мети потрібно розширювати фінансові можливості громадян. На сьогодні основними аспектами, які держава пропонує суб’єктам господарювання є субвенції, субсидії, різноманітного роду соціальні програми, але все це в свою чергу може призвести до дефіциту державного бюджету, що негативно позначиться на фінансово-економічному стані держави, що може призвести до зниження рівня економічної безпеки країни, яка є однією з важливих складових національної безпеки.

Оскільки для будь-якої країни дефіцит державного бюджету є негативним явищем, то варто розвивати фінансовий ринок, для того, щоб суб’єкти господарювання мали змогу примножити власний капітал. Якщо розглядати фінансові установи як головними учасниками фінансового ринку, то варто зазначити, що вони спеціалізуються на операціях з капіталом, тобто вони функціонують у фінансовому секторі економіки, а це означає, що їх діяльність здійснює безпосередній вплив не лише на економічну та фінансову складові, але й на інші основні складові безпеки. Окрім цього, високий рівень безпеки учасників фінансового ринку має

безпосередній вплив на національну безпеку країни. Тому, ми пропонуємо розглянути основні складові національної безпеки держави (рис. 2).

З рис. 2 ми бачимо, що основними складовими національної безпеки держави є:

- державна безпека – збалансований стан функціонування держави, як політичного інституту влади, який досягається шляхом прогнозування, попередження, виявлення та мінімізації негативного впливу існуючих і ймовірних загроз основним ознакам держави (насамперед, інститутам державної влади, територіальній цілісності, суверенітету, грошово-кредитній та податковій системам) та дозволяє державі ефективно реалізовувати своє соціальне призначення щодо забезпечення подальшого розвитку особи (громадянина), суспільства та держави [9, с. 74].

Рис. 2. Основні складові національної безпеки держави

Джерело: складено автором на основі [8, с. 67]

- політична безпека – стійкість державного і суспільного ладу конкретної держави від зовнішнього і внутрішнього впливу, тоді як військова безпека досягається за допомогою засобів “стримування” шляхом залякування [10, с. 73].

- військова безпека – стан правових норм і відповідних їм заходів воєнної організації держави, що дає змогу стримувати й послідовно знижувати рівень воєнної загрози або воєнної небезпеки, відбити агресію у разі виникнення воєнного конфлікту (війни), виключити або максимально обмежити деструктивний прояв збройної сили всередині держави [11].

- екологічна безпека – складова національної безпеки, процес управління системою національної безпеки, за якого державними і недержавними інституціями забезпечується екологічна рівновага і гарантується захист середовища проживання населення країни і біосфери в цілому, атмосфери, гідросфери, літосфери і космосфери, видового складу тваринного і рослинного світу, природних ресурсів, збереження здоров’я і життєдіяльності людей і виключаються віддалені наслідки цього впливу для теперішнього і майбутніх поколінь [12, с. 500].

- інформаційна безпека – стан захищеності інформації, яка забезпечує життєво важливі інтереси людини [12, с. 509].

- інтелектуальна безпека – захищеність інтелектуальних ресурсів соціально-економічного розвитку, їх продукування, обміну, використання на макро- та мікроекономічних рівнях [13].

- економічна безпека – сприяє створенню надійної та забезпеченої всіма необхідними засобами держави, захищеності національно-державних інтересів у сфері економіки [1, с. 19].

- соціальна безпека – це стан суспільства, в тому числі всіх основних сфер виробництва, соціальної сфери, охорони внутрішнього конституційного порядку, зовнішньої безпеки, культури, при якому забезпечується номінальний рівень соціальних умов та соціальних благ -

матеріальних, санітарно-епідеміологічних, екологічних, психологічних тощо, що визначають якість життя людини і суспільства в цілому та гарантує мінімальний ризик для життя, фізичного та психічного здоров'я людей [15, с. 45].

На сьогодні в Україні існує ряд негативних факторів та проблем, які перешкоджають ефективному функціонуванню фінансового ринку, що в свою чергу призводить до дестабілізації в роботі фінансових установ. До основних факторів, які негативно впливають на фінансову безпеку належать:

- нерозвиненість фондового ринку;
- корупція;
- слабкість банківської системи;
- взаємозалежність фінансових ринків;
- втрата довіри населення до фінансових інститутів;
- низький рівень життя та доходів громадян.

До основних наслідків, які можуть бути при неналежному рівні економічної безпеки фінансових установ належать:

- банкрутство банків;
- банкрутство кредитних спілок;
- шахрайство в ломбардах;
- недоступність лізингових послуг;
- низький рівень фінансової грамотності.

Отже, високий рівень економічної безпеки фінансових установ допоможе суб'єктам господарювання впевненіше почуватись на ринку. Тобто, банки забезпечать зберігання та переміщення фінансових ресурсів між сторонами, котрі беруть участь в процесі інвестування, оскільки вони займаються конвертацією валюти, що в свою чергу використовується при фінансуванні, а також банки надають фінансові консультації, які допомагають суб'єктам досконало знати всі сторони питання.

Компанії, які займаються управлінням активами примножують інвестовані кошти, як в індивідуальній так і в колективній формі, що в свою чергу дозволяє отримувати інвестиційний прибуток з такої діяльності.

Крім того, засоби захисту від можливих фінансових втрат надають страхові компанії, вони здійснюють компенсаційні виплати у разі фінансового краху або під час виявлення небезпек чи загроз, які можуть негативно вплинути на суб'єкти господарювання. Вищенаведене дозволяє побачити значимість фінансових установ в процесі інвестування. Оскільки ефективна робота даних установ дозволяє покращити імідж країни, зокрема інвестиційний, що в свою чергу може призвести до покращення таких важливих напрямків суспільного життя:

- створення нових робочих місць, оскільки інвестори відкриватимуть нові підприємства, фабрики, заводи, то громадяни будуть забезпечені роботою, що в свою чергу знижуватиме рівень безробіття;
- податкові надходження до бюджетів різного рівня, тобто інвестори сплачуватимуть комунальні послуги, єдиний соціальний внесок та інші види податків;
- покращиться рівень життя держави та окремого міста, якщо наприклад інвестор перебуватиме в Україні, то він користуватиметься наявною інфраструктурою, що зумовить додаткові надходження коштів до бюджету;
- збільшення ВВП, якщо створити новий продукт, то при грамотних маркетингових впливах, можливо створити додатковий попит, котрий збільшить прибутки.

Інвестиційний клімат в Україні значно покращиться за умови, що комерційні банки зможуть гарантувати збереження банківської таємниці, не слугуватимуть механізмом для відмивання та виведення готівки за кордон, забезпечуватимуть належний рівень збереження та

недоторканності конфіденційної інформації, яка стосується клієнтів і їх активів; страхові компанії активно використовуватимуть послуги перестраховання ризиків у надійних та знаних у всьому світі страховиків, правильно оцінюватимуть фінансові ризики та полишать свої прагнення до отримання надприбутків шляхом нехтування механізмами ризик-менеджменту; компанії з управління активами відмовляться від надто агресивних інвестиційних стратегій, що можуть привести їх до повної втрати активів інвесторів тощо [8, с. 77].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, з проведеного дослідження можна зробити висновки про те, що економічна безпека фінансових установ відіграє важливе значення не тільки в економічній та фінансовій сферах, але й здійснює безпосередній вплив на національну безпеку держави. При ефективному функціонуванні даних фінансових установ, можливо досягнути економічного зростання країни, суттєво підвищити інвестиційний імідж не лише загалом в державі, але й в територіальних одиницях, що дозволить в повному обсязі використати переваги тієї чи іншої території. Лише при високому рівні забезпечення економічної безпеки країни фінансові установи працюватимуть стабільно, що в свою чергу призведе до стійкого та ефективного розвитку держави загалом.

Література

1. Akimova L. M. Role and place of economic security in the system of state regulation providing for national security of Ukraine / L. M. Akimova // Public management: collection. – № (12) – February 2018. – Kyiv : ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2018. – pp. 15-27.
2. Дикрет Кабінету Міністрів України “Про довірчі товариства” від 17.02.2006р. №23-93: [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/23-93>.

3. Долгошея Н. О. Страхування в запитаннях та відповідях : навч. посіб. [Електронний ресурс] / Н. О. Долгошея. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 316 с. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/19170417/strahova_sprava/viznachennya_strahovoyi_kompaniyi.
4. Економічна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ресурсу: <http://slovopectia.org.ua/38/53403/381274.html>.
5. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000р. № 2121-III : [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
6. Закон України “Про кредитні спілки” від 20.12.2001р. №2908-III : [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>.
7. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12.07.2001р. №2664-III : [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
8. Зачосова Н. В. Формування системи економічної безпеки фінансових установ : монографія / Н. В. Зачосова // Черкаси : ПП Чабаненко Ю.А. – 2016. – 375 с.
9. Корж І. Ф. Державна безпека: методологічні підходи до системи складових поняття / І. Ф. Корж // Правова інформатика. – 2012. – № 4. – С. 69–75.
10. Косілова О. І. Політична безпека в системі національної безпеки України / О. І. Косілова. // Правова інформатика. – 2011. – №1. – С. 72-78.
11. Костенко Г. Ф. Енциклопедія сучасної України [Електронний ресурс] / Г. Ф. Костенко – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=27375

12. Ліпкан В. А. Національна безпека України: навч. посіб. [Текст] / В. А. Ліпкан. – К.: Кондор, 2008. – 552 с.
13. Марченко О.С. Інтелектуальна безпека як складова економічної безпеки суб'єктів господарювання [Електронний ресурс] / О.С. Марченко // Інформаційна та економічна безпека : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Харків, 10 берез. 2014 р.) – Харків, 2014. – Розд. 2. – Режим доступу: <http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/6897/1/Marchenko.pdf>
14. Науменкова С.В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. [Електронний ресурс] / С.В. Науменкова, С.В. Міщенко. – К. : Знання, 2010. – 532 с. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/10560412/finansilombardni_poslugi.
15. Старостенко, Г.Г. Національна економіка : навч. посіб.– [Електронний ресурс] / Г.Г. Старостенко, С.В. Онишко, Т.В. Поснова. – К.: Ліра. – 2011. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1344061444697/ekonomika/natsionalna_ekonomika_ekonomichna_bezpeka.
16. Указ Президента України “Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії” від 15.03.2001р. №55/94: [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55/94>

References

1. Akimova, L.M. (2018), “Role and place of economic security in the system of state regulation providing for national security of Ukraine”, *Public management : collection*, vol.12, pp.15-27.
2. Cabinet of Ministers of Ukraine (2006), “The decree “On Confidential Societies””, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/23-93> (Accessed 5 September 2018).

3. Dolgosheyaya, N.O. (2010), *Strakhuvannia v zapytanniakh ta vidpovidiakh* [Insurance in questions and answers], Center for Educational Literature, Kyiv, Ukraine.
4. The official site Economic Encyclopedia (2018), available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/23-93> (Accessed 5 September 2018).
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2000), The Law of Ukraine “On Banks and Banking”, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>. (Accessed 5 September 2018).
6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2001), The Law of Ukraine “On Credit Unions”, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2908-14> (Accessed 5 September 2018).
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (2001), The Law of Ukraine “On Financial Services and State Regulation of Financial Services Markets”, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>(Accessed 5 September 2018).
8. Zachosova, N.V. (2016), *Formuvannia systemy ekonomichnoi bezpeky finansovykh ustanov* [Formation of the system of economic security of financial institutions], Cherkasy, Ukraine.
9. Korzh, I.F. (2012), “State security: methodological approaches to the system of constituent notions”, *Pravova informatyka*, vol. 4, pp.69-75.
10. Kosilova, O.I. (2011), “Political Security in the System of National Security of Ukraine”, *Pravova informatyka*, vol. 1, pp.72-78.
11. Kostenko, G.F. (2018), *Entsyklopediia suchasnoi Ukrainy*, available at: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=27375. (Accessed 5 September 2018).
12. Lipkan, V.A. (2008), *Natsional'na bezpeka Ukrainy* [National Security of Ukraine], Condor, Kyiv, Ukraine.
13. Marchenko, O.S. (2014), “Intellectual security as a component of economic security of economic entities”, *Zbirka dopovidej na*

Mizhnarodnij ekonomichnij konferentsii [Collection of reports at the International Economic Conference], Mizhnarodna ekonomichna konferentsiia [International Economic Conference], Kharkiv, Ukraine.

14. Naumenkova, S.V. and Mishchenko. S.V. (2010), Rynok finansovykh posluh [Financial Services Market], Knowledge, Kyiv, Ukraine.

15. Starostenko, G. G., Onyshko, S.V., and Podsnov, T.V. (2011) Natsional'na ekonomika [National Economy], Lira, Kyiv, Ukraine.

16. Decree of the President of Ukraine "On investment funds and investment companies", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55/94>. (Accessed 5 September 2018).